Прилог 3		
1.	Наслов на наставниот предмет	**КОМПЈУТЕРСКИ КРИМИНАЛ**
2.	Код	ФБКН 20
3.	Студиска програма	Криминологија и криминална политика
4.	Организатор на студиска програма (единица, односно институт, катедра, одел)	Факултет за безбедност - Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв
6.	Академска година / семестар	Трета / петти
7	Број на ЕКТС кредити	3
8	Наставник	Вон. проф. д - р Светлана Николоска
9	Предуслови за запишување на предметот	да
10	Цели на предметната програма (компетенции)	Препознава појавни облици и форми на комјутерски криминал, идентификува сторители на комјутерски криминал, објаснува начини на извршување и пронаоѓа, планира и реализира процес на извлекување, анализира и споредува електронски докази со други материјални и идеални доакзи во една криминална ситуација, решава комјутерски инциденти и подготвува презентација на комјутерските – електронските докази.
11	Содржина на предметната програма	1. Запознавање на студентите со наставната програма, начинот на изведување настава, начин на самостојно учење и учество во проекти, системот на оценување и запознавање на студентите со задолжителната и дополнителната литература. 2. Поим и дефинирање на компјутерскиот криминалитет – криминолошки аспекти, етиологија и феноменологија на компјутерскиот криминалитет. 3. Систематизирање на компјутерските кривични дела врз основа на нивните криминолошки и криминалистички карактеристики. 4. Меѓународни правни акти со посебен осврт на Конвенцијата за компјутерски криминалитет 5. Компарација на компјутерски кривични дела од казнените закони на неколку држави. 6. Кривично - правни аспекти на компјутерскиот криминалитет – законска дефинираност на значајни поими содржани во инкриминациите кои имаат обележја на компјутерски кривични дела – комјутерски податоци, комјутерски системи и сл. 7. Појавни облици на компјутерски кривични дела

		против човековите слободи и права – загрозување на сигурноста, повреда на тајноста на пратки, неовлатено прислушкување и тонско снимање, злоупотреба на личните податоци – каржба на идентитет. 7.1. Компјутерски кривични дела со елементи на злоупотреба на авторските и другите сродни права – појавни облици, начини на извршување, карактеристични електронски докази, жртвите и нивните права. 7.2. Пиратерија – појавни облици, начини на извршување, сторители, организираност, карактеристични докази (материјални и електронски), жртви и превенција. 8. Компјутерска детска порнографија – појавни облици и форми, начини и мотиви на извршување, личност на сторителот, жртвите на детска порнографија, меѓуинституционална соработка при истражување на конкретна криминална ситуација, транснационалност на комјутерската детска порнографија, помош и подршка во истражување на меѓународни случаи, карактеристични електронски, материјални и идеалнидокази. 9. Компјутерски кривични дела против имотот - Оштетување и неовластено навлегување во компјутерски систем, компјутерска измама, правење и внесување на компјутерски вируси- начини на извршување, транснационалност и организираност, личноста, својствата и мотивите на сторителите, типични електронски докази, тимската работа во истражувањето. 10. Компјутерски финансиски криминалитет – појавни облици и форми - изработка и употреба на лажна платежна картичка, злоупотреба на правата од пријавени и заштитени пронајдоци и топографија на интегрални кола, начини на извршување, организираност, транснационалност, лични својства и мотиви на сторителите, меѓуинституционална и меѓународна соработка, типични докази (материјални и електронски), изготвување на извештај за комјутерски инцидент. 11. Компјутерски фалсификати - начини на извршување, средства и време на извршување, методи на фалсификување, поврзаност со други кривични дела и организираност на сторителите, пронаоѓање и обезбедување на електронски и материјални докази, изготвување на извештај за комјутерски инцидент, тимската работа.

		12. Појавни облици и форми на сајбер тероризам – планирање, организирање и извршување на сајбер терористичко кривично дело, личност на сторителот, мотиви, жртви на сајбер тероризмот, типични материјални и електронски докази, транснационалност. 13. Ширење на расистички и ксенофобичен материјал по пат на компјутерски систем, начини на извршување, својства и мотиви на сторителите, организираност во криминалното делување, транснационалноста, тимска работа и жртви на расизам и ксенофобија.
12	Методи на учење	Интерактивна настава, учество на студентите во истражувачки проекти, самостојно учење, подготвување на семинарски, есеј, практична работа сл.
13	Вкупен расположив фонд на време	75 часа
14	Распределба на расположивото време	

15	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	26 часови
		15.2	Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимска работа	13 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проекни задачи	11 часови
		16.2	Самостојни задачи	25 часови

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	80 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	10 бодови

18	Критериуми за оценување (бодови / оцена)		Од0 до 50 бода	5(пет) (F)
			Од 51 до 61 бод	6(шест)(E)
			Од 61 до 70 бода	7(седум)(D)
			Од 71 до 80 бода	8(осум) (C)
			Од 81 до 90 бода	9(девет)(B)
			Од 91 до 100 бода	10(десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на предавање и вежби Семинарска работа или есеј
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски
21	Метод на следење на	Интерактивност

	квалитетот на наставата			Самоевалуација Истражувачки резулати Резултати од самостојно решавање на проблем	
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Николоска Светлана	Методика на истражување компјутерски криминалитет	Ван Гог, Скопје, 2014
		2.	Николоска Светлана	Компјутерски кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот	Универзитет „Св. Климент Охридски„ Битола – Хоризонти, 2010.
		3.	Николоска Светлана	Компјутерскиот криминалитет како сериозна закана за безбедноста	Зборник од Научно – стручна конференција на Факултет за безбедност, Скопје, 2010 година.
		4.	Petrović Slobodan	*Kompjuterski kriminal*, drugo izdanje	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, Beograd, 2001
		5.	Дитер Голман	Компјутерска сигурност	Превод од Влада на РМ
		6.	Ендрју Р. В. Џексон и Џули М. Џексон	Наука за форензиката	Нампрес, Скопје, 2009 година
		7.	Стјуарт Х. Џејмс и Џон. Џ. Норби	Форензика	Табернакул, 2009 година
		8.	Петровиќ Слободан	Полицијска информатика	Криминалистичко – полицијска академија, Београд, 2007
		9.	Urošević V. iUljanov S.	***Uticaj karderskih foruma na ekspanziji i globalizaciji zloupotreba platnih kartica na Internetu***	NBP Žurnalza kriminalistikuipravo, Kriminalističko–policijska akademija, Beograd, 2010.
		10.	Николоска Светлана	Izrada i upotreba lažnih platežnih kartica kao masovni oblik komjuterskog kriminala u Republici Makedoniji	Zbornik radova, Mađunarodna naučno stručna konferencija, Suzbijanje kriminala i Evropske integracije, s osvrtm na visokotehnološki kriminal, Visoka škola

					unutrašnjih poslova Republika Srpska, Banja Luka, 2012.
		11.	Nikoloska Svetlana	***Opportunities for abuse of data in new technologies***	Зборник на Факултет за безбедност од Меѓународна конфренција во Охрид, 2013
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Николоска Светлана	Форензика и организовани облици економско - финансијског криминалитета	Збирка радова Крагујевац, 2009 г.
		2.	Филип Рајкел	Транснационален криминал и правда	Дата Понс, Скопје, 2009
		3.	Маричиќ М	Десет години од Кривичниот законик – Заштита на авторските права придобивка и исчекор на Република Македонија	Ревија за казнено право икриминологија бр. 2/2006, Скопје.
		4.	Brvar Bogo	Pojavne oblike zlorabe računika.	Revija za kriminalističko in kriminologijo br. 2/1982 , Ljubljana.
		5.	Ацовска Славица	Авторското право и компјутерскиот криминал	Македонска ревија за казнено право и криминологија, 2/2006, Скопје.
		6.	Јованова Жаклина	Појавни облици, ризици и спречување на детската компјутерска порнографија	Магистерски труд, Факултет за безбедност, 2012
		7.	Николоска Светлана	Izrada i upotreba lažnih platežnih kartica kao masovni oblik komjuterskog kriminala u Republici Makedoniji	Zbornik radova, Mađunarodna naučno stručna konferencija, Suzbijanje kriminala i Evropske integracije, s osvrtm na

					visokotehnološki kriminal, Visoka škola unutrašnjih poslova Republika Srpska, Banja Luka, 2012.
		8.	Nikoloska Svetlana	***Opportunities for abuse of data in new technologies***	Зборник на Факултет за безбедност од Меѓународна конфренција во Охрид, 2013